

MINISTERUL
EDUCAȚIEI, CULTURII
ȘI CERCETĂRII

MEMORANDUM DE ÎNȚELEGERE

ÎNȚRE

MINISTERUL EDUCAȚIEI, CULTURII ȘI CERCETĂRII DIN MOLDOVA,

PROIECTUL DE COMPETITIVITATE DIN MOLDOVA,

FUNDAȚIA ORANGE MOLDOVA,

LIECHTENSTEIN DEVELOPMENT SERVICE,

UNIVERSITATEA PEDAGOGICĂ DE STAT "ION CREANGĂ"

ȘI UNIVERSITATEA DE STAT DIN TIRASPOL (cu sediul în Chișinău)

Chișinău

7 octombrie 2019

Astăzi tehnologiile informației și comunicațiilor au un rol important în viața socială și economică, iar utilizarea lor eficientă reprezintă cheia succesului pentru o dezvoltare durabilă și asigurarea competitivității unei țări în lumea modernă. Pregătirea capitalului uman pentru carierele viitorului, precum și asigurarea competențelor secolului 21, necesită o reformare complexă a educației la toate nivelele.

Abordarea educațională STEAM (Știință și tehnologie, interpretată prin ingineriei și arte, toate fiind bazate pe elemente matematice) poate asigura viitorilor profesioniști abilitatea de a aborda și soluționa probleme complexe din viața reală în mod creativ și eficient, folosind tehnologia și principiile de design. Educația STEAM prevede o abordare interdisciplinară, interactivă, practică și aplicativă, este un mod de a învăța legăturile reciproce între fenomene, atât în școală, cât și în viața reală.

Aplicarea abordării STEAM în sistemul educațional din Republica Moldova reprezintă o premisă importantă a creșterii numărului de tineri specialiști angajabili în orice sector al economiei moderne. Implicit, transformarea mediilor de predare-învățare și modernizarea instituțiilor de învățământ prin aplicarea inovațiilor pedagogice și folosirea dispozitivelor și tehnologiilor digitale va avea efecte benefice majore asupra viitorului capital uman.

Ministerul Educației, Culturii și Cercetării își propune transformarea sistemului de învățământ în unul accesibil, interactiv și prietenos elevilor, utilizând tehnologiile informației și comunicațiilor, prin adoptarea și implementarea acțiunilor de transformare a educației în baza celor mai bune practici internaționale, precum și asigurarea infrastructurii necesare pentru integrarea eficientă a TIC în Educație.

Întrucât tehnologiile informației și comunicațiilor se dezvoltă foarte rapid, actualizarea conținuturilor educaționale, pregătirea cadrelor didactice, precum și corelarea activităților educaționale cu necesitățile actuale și viitoare ale pieței muncii și dotarea instituțiilor de învățământ cu echipamente moderne devin o necesitate iminentă.

Proiectul pilot "Clasa viitorului - Future Classroom Lab" prevede crearea spațiilor de instruire deschise, unde profesorii și elevii experimentează scenarii de predare-învățare inovative, folosind tehnologii digitale cu impact transformativ: programare, robotică, Internetul lucrurilor (Internet of Things), senzori, media digitală și echipamente de fabricație.

Scopul "Clasei viitorului" este de a spori interesul elevilor pentru cariere din domeniile științei, tehnologiei și ingineriei prin promovarea metodelor de instruire creative, colaborative, automotivante și antreprenoriale, bazate pe proiecte, care integrează cunoștințe și abilități din diferite subiecte, în special: științe, tehnologie, inginerie, arte și matematică (STEAM).

Inițiat în 2017, proiectul "Clasa Viitorului" a fost pilotat în 11 licee din țară. Pentru durabilitate sistemică și națională, în aprilie 2019, a fost lansat Centrul Național de Inovații Digitale în Educație "Clasa Viitorului" în incinta Universității Pedagogice de Stat "Ion Creangă" în cooperare cu Universitatea de Stat din Tiraspol (cu sediul în mun. Chișinău). Au fost testate și aplicate cu succes de către profesori și elevi peste 30 tipuri diferite de tehnologii moderne. Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, Proiectul de Competitivitate, Fundația Orange și LED, în parteneriat cu Universitatea Pedagogică de Stat "Ion Creangă" și Universitatea de Stat din Tiraspol, vor continua colaborarea și vor contribui la consolidarea și implementarea la scară națională a inițiativei "Clasa Viitorului".

Scopul Memorandumului de Înțelegere (în continuare Memorandum) constă în stabilirea parteneriatului între:

- Ministerul Educației, Culturii și Cercetării,
- Proiectul de Competitivitate din Moldova, finanțat de USAID, Suedia și UK aid
- Fundația Orange Moldova
- Liechtenstein Development Service (LED)
- Universitatea Pedagogică de Stat "Ion Creangă"
- Universitatea de Stat din Tiraspol cu sediul în Chișinău

în vederea creării condițiilor și premiselor pentru implementarea inovațiilor digitale în educație pentru garantarea educației de calitate pentru toți, stipulată drept Prioritatea 4 a Strategiei Naționale de Dezvoltare Moldova 2030;

precum și în vederea continuării cooperării partenerilor în cadrul programului național Clasa Viitorului inițiat în 2017,

Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova, **Proiectul de Competitivitate din Moldova, Fundația Orange Moldova, Fundația Liechtenstein Development Service**, Universitatea Pedagogică de Stat "Ion Creangă" și Universitatea de Stat din Tiraspol cu sediul în Chișinău semnează prezentul Memorandum, prin care convin asupra următoarelor:

1. INFORMAȚII GENERALE

Ministerul Educației, Culturii și Cercetării

Ministerul Educației, Culturii și Cercetării își propune schimbarea accentelor în educație în favoarea calității procesului educațional și a competențelor pe care tinerii le obțin. Succesul elevilor depinde de capacitatea de adaptare la schimbări și învățare continuă, iar sistemul educațional trebuie să ofere mediul adecvat pentru dezvoltarea acestor competențe.

În contextul schimbărilor globale și al creșterii impresionante a utilizării Tehnologiilor Informaționale și Comunicaționale (TIC) în toate sferile de activitate, implementarea eficientă a tehnologiilor informaționale în educație devine o preocupare importantă a sistemului educațional.

Proiectul de Competitivitate din Moldova

Proiectul de Competitivitate din Moldova este un proiect finanțat de Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID), Guvernul Suediei și Marii Britanii (UK aid), care are drept scop susținerea eforturilor Moldovei de promovare a unei economii puternice, diversificate și orientate spre export prin îmbunătățirea competitivității și eficienței ramurilor cheie, printre care se numără și industria TIC.

Proiectul susține strategia Guvernului Republicii Moldova de Competitivitate a sectorului TIC, de promovare a exporturilor și de atragere a investițiilor, punând accentul pe: creșterea productivității și calității; extinderea relațiilor de comerț; îmbunătățirea mediului de afaceri.

Proiectul de Competitivitate din Moldova consideră TIC drept un catalizator rapid al reformării structurale naționale, fiind implicat un sector prioritar al economiei. Strategia și abordarea Proiectului de Competitivitate din Moldova în intervențiile de dezvoltare a sectorului TIC se concentrează asupra dezvoltării forței de muncă și a abilităților specifice, precum și urmărește re poziționarea Republicii Moldova ca destinație competitivă pentru servicii TIC și facilitează accesul la noi piețe.

Cu susținerea Proiectului s-au realizat cu succes un șir de schimbări benefice ce au dus la creșterea calității în sistemul de educație la diferite nivele, având drept scop alinierea programelor de studii la nevoile industriei și a pieței muncii din viitor. Un accent aparte a fost pus pe promovarea disciplinelor reale și formarea competențelor necesare profesiilor viitorului (creativitatea, lucrul în echipă, abilități de rezolvare a problemelor, comunicare, etc.), inițiativele educaționale majore implementate cu susținerea Proiectului de Competitivitate din Moldova (și proiectelor de competitivitate predecesoare), printre care:

- introducerea cursului opțional "Administrarea calculatoarelor și rețelelor", implementat în peste 150 instituții de învățământ;
- actualizarea curriculumului la informatică, pilotat cu succes în peste 60 instituții de învățământ general;

- implementarea programului de robotică educațională în peste 130 de instituții de învățământ din peste 80 localități din țară;
- implementarea proiectului-pilot "Clasa Viitorului" în 31 instituții de învățământ general din țară și lansarea Centrului Național de Inovații Digitale în Educație "Clasa Viitorului";
- dezvoltarea centrelor de excelență în parteneriat cu universitățile și asociațiile de business din Moldova: Ziphouse, Tekwill, FabLab, Artcor, Centrul de Inovații Digitale Bălți;
- promovarea domeniilor STEAM prin activități extra-curriculare, precum și pregătirea tinerilor pentru carierele secolului 21.

Fundația Orange Moldova

Fundația Orange Moldova este o organizație necomercială, neguvernamentală, apolitică, fără apartenență ca membru, dotată cu un patrimoniu distinct și separat de patrimoniul fondatorului, care este destinat atingerii scopurilor necomerciale, prevăzute de Statutul Fundației.

Fundația Orange consideră că educația are un rol important în combaterea sărăciei, reducerea șomajului și asigurarea creșterii economice durabile. Pentru a valorifica aceasta oportunitate, Fundația Orange Moldova susține facilitarea accesului tinerilor la resurse educaționale adaptate exigențelor tehnologice actuale, dezvoltarea competențelor și abilităților necesare unor buni profesioniști și încurajează activitățile de cercetare științifică. În acest sens, Fundația Orange a lansat un program la nivel național – „Orange Digital School”, program național de susținere a educației digitale din Republica Moldova, sub umbrela căruia sunt implementate mai multe proiecte majore, care oferă suport în dezvoltarea unui sistem educațional de calitate, prin acces la infrastructură modernă, internet la viteză înaltă și pregătire profesională în domeniul IT:

- Amenajarea și dotarea cu echipamente TIC a unor spații speciale Orange WiFi Café în 9 instituții de învățământ superior;
- Amenajarea și dotarea Laboratoarelor Digitale în incinta colegiilor cu profil IT din țară;
- Dotarea cu echipament IT a instituțiilor de învățământ general din mediul rural prin proiectul "Incluziunea Digitală Rurală";
- Implementarea proiectului "Burse de Excelență" de susținere a profesorilor de Informatică din zonele rurale;
- Implementarea programului național de coding #SuperCoders;
- Susținerea proiectului-pilot "Clasa Viitorului", implementat în 31 instituții de învățământ general din țară.

Liechtenstein Development Service

Fundația Servicii de Dezvoltare din Liechtenstein (LED) este o fundație creată de către Guvernul și societatea civilă din Principatul Liechtenstein, având ca scop acordarea asistenței tehnice pentru dezvoltarea statelor în curs de dezvoltare.

În Republica Moldova, Filiala Fundației LED și-a început activitatea în septembrie 2007, axându-se preponderent asupra îmbunătățirii calității educației și formării profesionale a tinerilor. Angajamentul fundației este de a dezvolta parteneriate cu structurile guvernamentale, cu actorii societății civile și cu alți donatori și implementatori de proiecte din Republica Moldova, pentru a

asigura un impact durabil asupra persoanelor, sistemului educațional și comunităților cu care se colaborează în cadrul diferitelor proiecte. Obiectivele fundamentale ale fundației sunt:

- Consolidarea și modernizarea capacității instituțiilor educaționale de a oferi o educație echitabilă, incluzivă și de calitate, care promovează conceptul de educație centrată pe elev și de învățare pe tot parcursul vieții;
- Corelarea învățământului profesional tehnic cu necesitățile pieței muncii;
- Livrarea de "know-how" prin intermediul experților;
- Consolidarea capacității partenerilor strategici de a oferi formare continuă cadrelor didactice;
- Susținerea instituțiilor educaționale privind consolidarea capacităților organizaționale și competențelor profesionale ale cadrelor didactice.

Universitatea Pedagogică de Stat "Ion Creangă"

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din mun. Chișinău este o instituție publică de învățământ superior din Republica Moldova, care are drept scop formarea inițială și continuă de nivel superior a specialiștilor în domeniul Științelor educației, Științelor umanistice, Științelor sociale, Arte, Științe exacte și Asistență socială, asigurând acestora calificări profesionale competitive pe piața muncii, precum și în dezvoltarea activității de cercetare științifică la nivelul standardelor și tendințelor internaționale.

Procesul educațional în cadrul Universității are următoarea misiune: a) crearea, păstrarea și diseminarea cunoașterii la nivel de excelență; b) formarea specialiștilor de înaltă calificare competitivi pe piața națională și internațională a muncii; c) crearea oportunităților de formare profesională pe parcursul întregii vieți; d) păstrarea, dezvoltarea și promovarea valorilor naționale cultural-istorice în contextul diversității culturale.

Universitatea este un centru de instruire universitară, științific, cultural și de formare continuă, având mai multe obiective, printre care:

- organizarea învățământului universitar și postuniversitar modern, flexibil, în corespundere cu standardele naționale și internaționale;
- implementarea rezultatelor cercetărilor științifice și ale realizărilor naționale și internaționale avansate în domeniul educației în scopul perfecționării procesului de instruire universitară inițială și continuă și postuniversitară;
- popularizarea realizărilor în domeniul educației;

În vederea îmbunătățirii activității de predare-învățare prin adoptarea celor mai eficiente strategii didactice folosite pe plan național și internațional, Universitatea realizează activități de dezvoltare/consolidare a strategiilor pedagogice/educaționale, inclusiv online; asigură condiții pentru extinderea activității de formare continuă a cadrelor didactice și manageriale prin metoda blended-learning, utilizând Platforma Moodle, organizează formarea și dezvoltarea tuturor categoriilor de utilizatori în domeniul Culturii Informației; promovează și susține politicile de dezvoltare și extindere a TIC în activitățile didactice la toate nivelurile; își asumă să fie o platformă de inovații digitale în educație, asigurând regândirea modului în care noile tehnologii transformă procesul de studii și implementarea acestora în sistemul educațional.

Universitatea de Stat din Tiraspol cu sediul în Chișinău

Universitatea de Stat din Tiraspol (UST) cu sediul în Chișinău are drept misiune formarea inițială și continuă de nivel superior a specialiștilor în domeniul Științelor educației, Științe umanistice, Științe exacte, Științe ale naturii, Servicii, păstrarea și diseminarea cunoștințelor la cel mai înalt nivel de excelență asigurând acestora calificări profesionale competitive pe piața muncii, precum și în dezvoltarea activității de cercetare științifică și valorificarea rezultatelor, creând simultan și oportunități de formare profesională pe parcursul întregii vieți.

Printre obiectivele strategice ale Universității sunt: a) menținerea și dezvoltarea ofertei educaționale pe ciclurile de licență, masterat și doctorat, astfel încât acestea să devină cât mai atractive și competitive atât la nivel național, cât și la nivel internațional; b) formarea de specialiști cu o pregătire superioară și performanți pentru activitățile economice și sociale, învățământ, știință și cultură, capabili să răspundă adecvat cerințelor complexe ale societății, într-o continuă evoluție, precum și dinamicii actuale și previzionate a pieței forței de muncă; c) revizuirea conținutului disciplinelor orientate către operațiuni, metode și tehnici, în sensul amplificării caracterului practic și operațional al cunoștințelor, al formării în domeniile prioritare ale țării, pentru creșterea adaptării absolvenților la schimbările tehnologice și din societate; d) pregătirea cadrelor calificate din domeniul Științe ale educației, în principal prin cercetare științifică, prin educație și formare profesională, diseminarea prin tehnologiile informaționale moderne, utilizarea inovației tehnologice, dimensiunea culturală, promovarea unui set de valori morale, reprezintă elementele care definesc unicitatea celei mai vechi instituții de învățământ superior din Republica Moldova.

2. DOMENIUL COOPERĂRII

2.1. Obiectul Cooperării

Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, Proiectul de Competitivitate, Fundația Orange Moldova și Fundația LED au convenit de comun acord să creeze condiții favorabile pentru integrarea TIC în educație: promovarea inovației pedagogice în cadrul proiectului-pilot "Clasa viitorului – Future Classroom Lab", utilizarea largă a dispozitivelor digitale, inclusiv a celor proprii deținute de elevi, în cadrul activităților de predare-învățare, elaborarea conținuturilor educaționale digitale, extinderea programului de robotică educațională, formarea continuă a profesorilor pentru valorificarea TIC în clase, în special la disciplinele reale, precum și învățarea prin proiecte (Project-based learning).

În același context al promovării TIC în educație, Ministerul Educației, Culturii și Cercetării și Proiectul de Competitivitate vor continua colaborarea în scopul implementării la scară națională a programului de Robotică, prin extinderea rețelei existente a instituțiilor incluse în program, dotarea cu alte tipuri de echipamente digitale inovative, precum și susținerea diverselor competiții și evenimente menite să promoveze domeniul TIC în rândul tinerilor.

2.2. Acțiunile de realizat

Partenerii își propun:

- 2.2.1. Elaborarea documentelor de politici publice pentru favorizarea implementării inovațiilor digitale în educație, în cadrul reformelor sistemului educațional, care ar contribui la modernizarea practicilor pedagogice;
- 2.2.2. Susținerea și dezvoltarea conceptului "Clasa Viitorului" la nivel național, pentru a inspira, îngloba și realiza tot ceea ce înseamnă inovații digitale în sistemul educațional din Republica Moldova;

- 2.2.3. Dezvoltarea Centrului Național de Inovații Digitale în Educație "Clasa viitorului" pentru a constitui o resursă sistemică pentru formare inițială și continuă a pedagogilor în domeniul inovațiilor digitale, competențelor digitale, învățare bazată pe proiecte, etc, dar și pentru testarea de tehnologii educaționale moderne, promovarea și implementarea conceptelor, tehnologiilor și principiilor "Clasa Viitorului" în instituțiile de învățământ din țară, colaborări cu parteneri și companii IT internaționale. Centrul Național de Inovații Digitale în Educație "Clasa Viitorului" va fi dezvoltat în colaborare și cu eforturi conjugate ale partenerilor acestui memorandum, fiecare aducându-și aportul și contribuția pentru obiectivele comune. Finanțarea Centrului va fi combinată din resurse universitare, publice, donatori și servicii;
- 2.2.4. Extinderea proiectului-pilot "Clasa Viitorului" în școli, cu reamenajarea spațiilor de învățare interactive, moderne, flexibile, conform conceptului "Clasa Viitorului", precum și dotarea instituțiilor de învățământ cu tehnologiile educaționale corespunzătoare;
- 2.2.5. Integrarea conceptelor și practicilor validate în "Clasa Viitorului" în sistemul educațional la nivel de curriculum, bugete școlare, spații educaționale (laboratoare, mobilier, etc) și alte mecanisme sistemic;
- 2.2.6. Inovarea spațiilor educaționale, prin adaptare pentru desfășurarea activităților în bază de proiecte interdisciplinare, cu aplicarea tehnologiilor și dispozitivelor digitale;
- 2.2.7. Extinderea programului de Robotică și organizarea competițiilor de Robotică. Integrarea pe termen mediu a programului de robotică ca parte componentă în "Clasa Viitorului", pentru a consolida și amplifica la nivel național ambele inițiative;
- 2.2.8. Formarea continuă a cadrelor didactice pentru implementarea metodelor de învățare activă și utilizarea eficientă a TIC în procesul de studii – elaborarea, acreditarea și diseminarea cursurilor de nouă generație care răspund conceptului "Clasa Viitorului".

3. REZULTATE SCONTATE

Ca urmare a cooperării, se prevede atingerea următoarelor rezultate generale:

- 3.1. Promovarea inovațiilor digitale în sistemul educațional prin documentele de politici ale Ministerului Educației, Culturii și Cercetării și alte acte normative relevante;
- 3.2. Formarea echipei de formatori naționali ai Centrului Național de Inovații Digitale în Educație "Clasa Viitorului" cu expertiză în utilizarea metodelor active, inovatoare și ale tehnologiilor digitale în procesul de instruire;
- 3.3. Dezvoltarea unor oferte de instruire de formare continuă destinate cadrelor didactice privind implementarea metodelor de învățare activă și utilizarea eficientă a TIC în procesul de studii;
- 3.4. Testarea și validarea utilității pentru procesul educațional a conceptelor și tehnologiilor din "Clasa Viitorului" în cel puțin 31 instituții de învățământ general (dintre care 11 instituții incluse în proiect din 2017 și 20 instituții în 2019);
- 3.5. Extinderea programului de Robotică educațională, care stă la baza proiectului "Clasa Viitorului", prin lărgirea rețelei de instituții în care se implementează programul și prin promovarea continuă a modelului de învățare prin competiție.

4. ANGAJAMENTELE PĂRȚILOR

4.1. Angajamentele Ministerului Educației, Culturii și Cercetării

Prin prezentul Memorandum, Ministerul Educației, Culturii și Cercetării consimte să:

- 4.1.1. Faciliteze implementarea proiectelor-pilot ce țin de aplicarea TIC în educație;
- 4.1.2. Promoveze educația STEAM prin susținerea continuă a proiectelor în derulare: "Clasa Viitorului – FCL", Robotica educațională, precum și a altor inițiative menite să mărească legătura dintre acces, calitate și relevanță în educație;
- 4.1.3. Colaboreze cu partenerii la elaborarea documentelor de politici și actelor normative necesare pentru facilitarea implementării proiectelor inovatoare în educație și abordării STEAM;
- 4.1.4. Participe la selectarea instituțiilor de învățământ pentru proiectele-pilot și să faciliteze interacțiunea partenerilor de implementare cu aceste instituții;
- 4.1.5. Încurajeze utilizarea de către cadrele didactice a TIC în procesul educațional;
- 4.1.6. Promoveze Centrul Național de Inovații Digitale în Educație „Clasa Viitorului” ca o resursă națională privind transformarea sistemului de învățământ general și de învățământ profesional tehnic în unul accesibil, interactiv și prietenos celor ce învață prin utilizarea metodelor active și tehnologiilor digitale în procesul de instruire;
- 4.1.7. Faciliteze crearea de sinergii între proiectele existente și în proces de planificare care împărtășesc viziuni și obiective similare;
- 4.1.8. Faciliteze participarea cadrelor didactice la instruirile de formare continuă privind utilizarea eficientă a metodelor de învățare activă și a TIC în procesul de studii;
- 4.1.9. Încurajeze participarea elevilor la competițiile naționale și internaționale la Robotică, să susțină organizarea competiției naționale FIRST LEGO League, precum și participarea echipei/echipelor învingătoare la competițiile internaționale;
- 4.1.10. Sporească dialogul dintre mediul de afaceri și sistemul educațional pentru modernizarea instituțiilor educaționale și ajustarea la necesitățile actuale și viitoare.

4.2. Angajamentele Proiectului de Competitivitate

Prin prezentul Memorandum, Proiectul de Competitivitate din Moldova, consimte să:

- 4.2.1. Ofere expertiză pentru elaborarea documentelor de politici publice necesare promovării inovațiilor digitale în sistemul educațional și conceptului "Clasa Viitorului";
- 4.2.2. Ofere expertiză și suport financiar pentru dezvoltarea Centrului Național de Inovații Digitale în Educație "Clasa Viitorului";
- 4.2.3. Participe activ în organele de conducere ale Centrului (Consiliu, executiv) în calitate de membru cu vot consultativ;
- 4.2.4. Ofere suport în selectarea și consolidarea echipei executive;
- 4.2.5. Contribuie la elaborarea planurilor strategice și operaționale ale Centrului "Clasa Viitorului";
- 4.2.6. Ofere expertiză juridică la necesitate;
- 4.2.7. Ofere sprijin, în limita resurselor disponibile, pentru finalizarea și completarea dotărilor necesare pentru Centrul Național de Inovații Digitale în Educație "Clasa Viitorului" (lista și cantitățile echipamentelor vor fi coordonate între parteneri);
- 4.2.8. Susțină Ministerul Educației, Culturii și Cercetării și Centrul Național de Inovații Digitale în Educație "Clasa Viitorului" în atragerea partenerilor tehnologici privați, pentru a aduce

tehnologiile educaționale de ultimă generație care pot fi implementate în Republica Moldova;

- 4.2.9. Ofere suport în promovarea imaginii și brandului "Clasa Viitorului" prin: comunicare, gestionează site-ului clasaviitorului.md și paginile proiectului pe rețelele de socializare;
- 4.2.10. Ofere expertiză internațională (Estonia, European Schoolnet din Bruxelles, etc), după caz, pentru preluarea bunelor practici utile și aplicabile în sistemul educațional din Republica Moldova;
- 4.2.11. Ofere sprijin financiar pentru extinderea implementării proiectului pilot Clasa Viitorului în anul de studii 2019-2020 în 10 instituții selectate prin concurs, dotând cu echipament digital și mobilier modern spațiile de studii dedicate pilotării conceptului CV. NOTĂ: Fundația Orange Moldova va susține alte 10 instituții. În total 20 de instituții vor fi adăugate la proiectul pilot în 2019-2020;
- 4.2.12. Susțină formarea cadrelor didactice din instituțiile de învățământ ce pilotează proiectul "Clasa Viitorului": peste 120 cadre didactice și reprezentanți ai administrației celor 31 instituții pilot;
- 4.2.13. Contribuie la extinderea programului de Robotică educațională în instituțiile de învățământ general prin dotarea instituțiilor cu seturi de Roboți, organizarea formării inițiale necesare pentru cadrele didactice;
- 4.2.14. Continue contribuția la programul de Robotică educațională prin instruirea continuă a profesorilor, elaborarea și distribuirea materialelor didactice, organizarea competițiilor de Robotică, a evenimentelor de schimb de experiență și bune practici;
- 4.2.15. Susțină partenerii-cheie în procesul de identificare a celor mai durabile strategii și metode de finanțare, pentru a asigura continuitatea inițiativelor la nivelul sistemului educațional.

NOTĂ: Angajamentele Proiectului de Competitivitate din Moldova vor fi realizate până în iunie 2021.

4.3. Angajamentele Fundației Orange Moldova

Prin prezentul Memorandum, Fundația Orange Moldova consimte să:

- 4.3.1. Ofere expertiză și suport pentru dezvoltarea Centrului Național de Inovații Digitale în Educație "Clasa Viitorului";
- 4.3.2. Ofere Centrului Național de Inovații Digitale în Educație "Clasa Viitorului" suport financiar pentru derularea cursurilor de formare inițială a studenților și formare continuă a profesorilor privind utilizarea eficientă a metodele de învățare activă și a TIC în procesul de studii;
- 4.3.3. Participe activ în organele de conducere ale Centrului (Consiliu, executiv) în calitate de membru cu vot consultativ;
- 4.3.4. Ofere suport în selectarea și consolidarea echipei executive;
- 4.3.5. Contribuie la elaborarea planurilor strategice și operaționale ale Centrului Clasa Viitorului;
- 4.3.6. Susțină MECC și Centrul Național de Inovații Digitale în Educație "Clasa Viitorului" în atragerea partenerilor tehnologici privați, pentru a aduce tehnologiile educaționale de ultimă generație care pot fi implementate în Moldova;

- 4.3.7. Ofere suport în promovarea imaginii și brandului Clasa Viitorului; Comunice și disemineze informația despre proiect, atât la etapa anunțării competiției naționale, cât și pe parcursul desfășurării proiectului;
- 4.3.8. Ofere expertiză internațională (Estonia, European Schoolnet din Bruxelles, etc), după caz, pentru preluarea bunelor practici utile și aplicabile în sistemul educațional din Republica Moldova.
- 4.3.9. Ofere sprijin financiar și expertiză pentru extinderea implementării proiectului pilot Clasa Viitorului în anul de studii 2019-2020 în 10 instituții selectate prin concurs, dotând cu echipament digital și mobilier modern spațiile de studii dedicate pilotării conceptului CV. NOTĂ: Proiectul MCP va susține alte 10 instituții. În total 20 de instituții vor fi adăugate la proiectul pilot în 2019-2020;
- 4.3.10. Susțină, după posibilitate, formarea cadrelor didactice din instituțiile de învățământ, care pilotează proiectul CV: peste 120 cadre didactice și reprezentanți ai administrației celor 31 instituții pilot;
- 4.3.11. Continue dezvoltarea programului național de educație digitală Orange Digital School, prin oferirea de granturi pentru profesorii de discipline STEM (informatică, matematică), precum și dezvoltarea competențelor de cunoaștere și utilizare a tehnologiilor informaționale pentru femeile din zonele rurale.

NOTĂ: Angajamentele Fundației Orange Moldova se referă la anul de studiu 2019-2020. Pentru perioada următoare acestea vor depinde de succesul implementării etapei curente, precum și finanțarea alocată. Angajamentele noi vor fi coordonate cu partenerii și precizate în anexă la acest Memorandum de Înțelegere .

4.4 Angajamentele Fundației Servicii de Dezvoltare din Liechtenstein

Prin prezentul Memorandum, Fundația Servicii de Dezvoltare din Liechtenstein consimte să:

- 4.4.1 Ofere expertiză și suport financiar pentru dezvoltarea Centrului Național de Inovații Digitale în Educație „Clasa Viitorului” (Centrului);
- 4.4.2 Participe activ la ședințele organului de conducere și în luarea deciziilor în calitate de membru consultativ;
- 4.4.3 Sprijine dezvoltarea capacităților Centrului care va promova o viziune pedagogică modernă focusată pe educația centrată pe elev, cu aplicarea metodelor inovatoare, active de predare/învățare și a tehnologiilor digitale.
- 4.4.4 Ofere suport pentru formarea a 10 traineri naționali competenți în utilizarea metodelor inovatoare și active, și tehnologiilor digitale în procesul de instruire;
- 4.4.5 Ofere suport pentru echipa de traineri a Centrului la elaborarea modulelor de formare continuă privind implementarea noilor orientări pedagogice (educația centrată pe cel ce învață, abordare inter- și transdisciplinară, învățare experiențială, abordare STEAM, învățare bazată pe proiect) și tehnologiilor digitale în procesul de instruire;
- 4.4.6 Susține acreditarea a șase module privind utilizarea noilor orientări pedagogice și transformarea digitală a mediului de predare-învățare;
- 4.4.7 Ofere expertiză și suport financiar pentru a evalua competența digitală a instituțiilor educaționale, inclusiv desfășurarea unei evaluări naționale cu scopul determinării nivelului la care se află instituțiile școlare în ceea ce privește învățarea în era digitală.

NOTĂ: Această finanțare este condiționată de aprobarea propunerii de proiect de către Consiliul de Administrație al Fundației Servicii de Dezvoltare din Liechtenstein, precum și de aprobarea anuală a proiectului de dezvoltare a capacităților Centrului.

4.5 Angajamentele Universității Pedagogice de Stat "Ion Creangă"

Prin prezentul Memorandum, Universitatea Pedagogică de Stat "Ion Creangă" consimte să:

- 4.5.1. Promoveze educația STEAM prin implementarea proiectului "Clasa Viitorului", Robotica educațională, precum și a altor inițiative de acces la tehnologii inovatoare digitale în educație;
- 4.5.2. Faciliteze interacțiunea partenerilor de implementare a proiectului "Clasa Viitorului";
- 4.5.3. Implementeze inovațiile digitale în educație prin programul „Clasa Viitorului” și prin Centrul Național de Inovații Digitale în Educație „Clasa Viitorului”, care va activa în calitate de subdiviziune structurală a Institutului de Dezvoltare a Societății Informaționale;
- 4.5.4. Asigure buna funcționare și menținerea dotărilor asigurate de parteneri, precum și continuitatea activităților din cadrul Centrului Național de Inovații Digitale în Educație "Clasa Viitorului";
- 4.5.5. Planifice și încurajeze participarea cadrelor didactice, studenților și elevilor în activități ce țin de utilizarea TIC în procesul educațional;
- 4.5.6. Faciliteze dezvoltarea competențelor profesionale ale angajaților cu referire la implementarea tehnologiilor educaționale moderne, utilizării TIC în educație, Roboticii etc. pentru a corespunde evoluției rapide a tehnologiilor și a asigura procesul de diseminare a informației cu formatorii naționali;
- 4.5.7. Elaboreze și implementeze conținuturi curriculare pentru formarea inițială și continuă a cadrelor didactice, focusate pe formarea competențelor de predare-învățare-evaluare interactive și inovative, utilizând resursele și metodologiile conceptului "Clasa Viitorului".

4.6. Angajamentele Universității de Stat din Tiraspol (cu sediul în Chișinău)

Prin prezentul Memorandum, Universitatea de Stat din Tiraspol consimte să:

- 4.6.1. Asigure promovarea conceptului "Clasa Viitorului" în mediul cadrelor didactice universitare și preuniversitare;
- 4.6.2. Stimuleze dezvoltarea competențelor profesionale ale angajaților în domeniul utilizării resurselor digitale, Roboticii etc. pentru a corespunde evoluției rapide a tehnologiilor și a asigura procesul de diseminare a informației cu formatorii naționali;
- 4.6.3. Participe la organizarea activităților desfășurate în "Clasa Viitorului" cu personal și echipament necesar;
- 4.6.4. Implementeze în conținuturile curriculare ale diferitor cursuri universitare diverse elemente ale metodologiei bazate pe concepția "Clasa Viitorului";
- 4.6.5. Extindă baza materială necesară dezvoltării domeniului;
- 4.6.6. Elaboreze diverse produse educaționale în format digital;
- 4.6.7. Dezvolte și adapteze tehnologiile existente la specificul disciplinelor exacte și ale naturii;
- 4.6.8. Realizeze studii științifice referitor la impactul noilor tehnologii pentru a fi publicate în reviste de profil și la manifestări științifice;

4.6.9. Participe la elaborarea strategiilor de dezvoltare ale Centrului Național de Inovații Digitale în Educație "Clasa Viitorului".

5. PERIOADA DE VALIDITATE

Prezentul Memorandum va intra în vigoare la data semnării de către părți și va fi valabil până în 31.12.2022.

6. COMUNICARE

Comunicatele de presă referitoare la implementarea prevederilor prezentului Memorandum vor fi coordonate preventiv de către toți partenerii.

Persoanele de contact:

Ministerul Educației, Culturii și Cercetării

Valentina Chicu, Secretar de stat

Angela Prisacaru, consultant principal, Direcția Învățământ general

Proiectul de Competitivitate din Moldova

Doina Nistor, Director de proiect

Ionela Titirez, Manager Dezvoltare Antreprenariat și Educație TIC

Fundația Orange Moldova

Sergiu Postică, Președintele Consiliului FOM

Victoria Musteață, Manager Comunicare Corporativă și RSC

Universitatea Pedagogică de Stat "Ion Creangă"

Nicolae Chicuș, rector UPSC

Victoria Gonța, Director CNIDE "Clasa Viitorului"

Universitatea de Stat din Tiraspol

Eduard Corobceanu, rector UST

Fundația Servicii de Dezvoltare din Liechtenstein

Oxana Poverjuc, Director-adjunct, LED

Gabriela Ojog, Director Executiv, FAM

7. DIVERSE

7.1. Prezentul Memorandum este semnat în limba română în 6 exemplare, câte 1 exemplar pentru fiecare parte semnatară.

7.2. Acțiunile concrete pentru implementarea prevederilor acestui Memorandum vor fi coordonate periodic de parteneri și incluse în planurile de acțiuni anuale.

7.3. Modificările la prezentul Memorandum vor fi făcute în scris, în acorduri adiționale, care vor constitui părți componente ale acestuia.

8. SEMNĂTURILE ȘI ADRESELE JURIDICE ALE PĂRȚILOR

MINISTERUL EDUCATIEI, CULTURII SI CERCETĂRII AL REPUBLICII MOLDOVA

Adresa: Piața Marii Adunări Naționale nr. 1, mun. Chisinau, MD 2033, Republica Moldova

Liliana NICOLAESCU-ONOFREI
Ministru

PROIECTUL DE COMPETITIVITATE DIN MOLDOVA

Adresa: str. Nicolae Iorga nr.14, Chișinău, Republica Moldova, MD 2012

Doina NISTOR
Director de Proiect

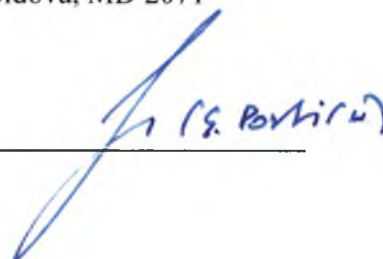

FUNDATIA ORANGE MOLDOVA

Adresa: str. Alba Iulia 75, Chișinău, Republica Moldova, MD 2071

Sergiu POSTICĂ
Președinte

FILIALA FUNDATIEI „LIECHTENSTEIN DEVELOPMENT SERVICE

Adresa: str. Bănulescu-Bodoni 25, oficiu 24, Chișinău, Republica Moldova, MD 2012

Pius FRICK
Președinte LED Moldova

UNIVERSITATEA PEDAGOGICĂ DE STAT "ION CREANGĂ"

Adresa: MD 2069, Chișinău, str. I. Creangă, nr. 1,

Nicolae CHICUȘ
Rector

UNIVERSITATEA DE STAT DIN TIRASPOL

Adresa: MD 2069, Chișinău, str. Gh. Iablocikin, nr. 5

Eduard COROPCEANU
Rector
